

„БАНОВИЋ СТРАХИЊА” НА ЦИТАДЕЛИ

Мит као провокација

После премијере, подељено одушевљење. – Шта кажу протагонисти, редитељ Никита Миливојевић и гледаоци Душко Ковачевић и Горчин Стојановић

Будва, 17. августа

На премијери „Бановић Страхинје” Борислава Михајловића Михиза, у адаптацији и режији Никите Миливојевића, синоћ у поноћ ушло је на малу сцену Цитаделе у Будви не више од 130 гледалаца. Директор Фестивала, Бранислава Лијешевић могла је да одахне – није било изненадних званичника, а није дошао ни председник Савета Мило Ђукановић. Он долази, чујемо, вечерас, на репризу.

У прекрасном амбијенту на тераси древне тврђаве на којој се све збива, гледаоци „глуме” пороту на својеврсном породичном суђењу гресима неверне љубе Страхинића

дикалне ироничне варијанте, и то је заиста храбро. Мислим да је значајно да се на овом фестивалу не прави туристичка представа, него представа која ће понудити људима нешто над чиме ће се сви замислити. Такође је важно да се и у игри глумаца види да су здружено радили не зато да би летовали у Будви, него зато што су имали јаке разлоге да играју овај комад. То је представа која жестоко дира у неке ствари које нас се тичу а на темељу једног од српских митова. Увек је храбра драматургија „флеш бека” у позоришту, а то је овде урађено елегантно, једноставно и чисто позоришним средствима.

мантап, и наркоман, па сам га можда мало и „онтеретио” неким сценама, али се сигурно осећам у тој улози.

Шта је рекао Михиз

На крају, редитељ Никита Миливојевић:

– Представу смо брзо урадили, за само четири недеље. Текст Борислава Михајловића Михиза је рационалан а ми смо покушали да га прочитамо на један ирационалан начин. Тражили смо неке нове слојеве. Амбијент је овде, на тврђави, феноменалан, заљубио сам се у њега и кад сам радио адаптацију стално сам мислио на ову тврђаву. Такође морам да кажем, а то није из куртоазije, да дуго писмо имали овакву сјајну екипу глумаца. Као редитељ направио сам само добру монтажу текста, па је трећи чин постао први, промената сам чинове и кренуло се од сцене суђења. Верујем да би се и Михизу једно овакво екстремно тумачење допало. Он ми је у једном разговору рекао: „Ради

ИЗ ПРЕДСТАВЕ „БАНОВИЋ СТРАХИЊА” (Снимио: Д. Мишић)

Бана. Најзад, у једној представи све оно што се догађа на копну и на мору, све је у њеној функцији. И пролазак брода – дискотеке са фолк музиком, редитељ Никита Миливојевић уклопио је у представу у којој као ретко ко невиђено храбро вивисецира древни косовски мит.

„Раскинути са својим боговима, прецима, језиком и земљом, у кратко, раскинути сигурно је страховито искушење, али исто тако и заносно – искушење које тако незасито тражи отпадника и, штавише, издајника”. Цитат је Емила Сиорана којег је млади редитељ Никита Миливојевић узео за мото ове представе. Редитељ који је потписао неколико значајних представа које се играју на београдским сценама, међу њима и представу „У потпалубљу”, у извођењу Југословенског драмског позоришта, која ове године учествује у званичној конкуренцији 30. Битефа, могао је и овом представом да нас достојно репрезентује на овом светском фестивалу. На жалост, репертоар је већ склопљен.

После премијере Горчин Стојановић, редитељ који је управо добио награду у Херцег-Новом за филм „Убиство с предумишљајем” борави у Будви где му је приказана представа „Случај Хинкеман” Битеф театра.

Дивим се храбром концепту Никите Миливојевића да радикализује текст, чак радикалније од оног што је Михиз написао и што је у оно време кад је први пут изведен било шокантно. То је прича која се не тиче јунаштва и која ће можда збунити публику екстемпоријом, изабавивши је из простора ондашњег, Михиз је доведен до ра-

ма. Проблем је да се глумци опусте први пут јер имају потребу да истрају концепт представе а да играју у други план. Верујем да ће ова представа живети дуго и од срца честитам и Никити и ансамблу.

Драмски писац Душко Ковачевић управо се вратио са одмора у Грчкој да прими награду „Стефан Митров Љубиша”. Није гледао „свог” Радована Трећег” у режији Дејана Мијача, али износи утиске после премијере „Бановић Страхинје”.

Ново питање на стару тему

– Разговарамо пет минута после премијере и морам да кажем да сам заиста пријатно изненађен. Направљена је изузетно занимљива нова представа рађена на основу класичног текста. Многи који су Михизов текст гледали у оригиналу, сада ће бити изненађени. Ова млада генерација чита његов текст на нов начин. Диван је тај њихов сензибилитет као што су дивни и ових неколико младих глумаца који су показали да ће ускоро постати једна плејада сјајних нових уметника. Тешко ми је да говорим, још сам под утиском, затечен сам, и волео бих да све ово преспавам. Јер, ову представу су и правили да се људи испровоцирају, да се постави ново питање на стару тему.

Неверну љубу игра Варја Ђукић, иначе стално запослена као професор на Факултету драмских уметности у Београду:

– Очекивали смо успех јер нам је и тема блиска. То је наш однос према неким стварима које нам се догађају.

Светозар Цветковић игра Бановић Страхинју:

– Никита је добро повлачио konce, а најбитније је да је сваки члан екипе дао све од себе.

Љиљана Крстић игра мајку Бановић Страхинје:

– Никита је диван редитељ, а ја на жалост нисам гледала његова досадашња остварења. За поштовање је начин на који је пришао мени као старијем глумцу. Ја сам у представи бранилац матријархата. Никита је, морам да кажем, изванредан психолог, и кад је уносио своје идеје као да нас је „преводио жедне преко воде”. У току рада чак смо се једном и сукобили, сутрадан ми је рекао да радим како ја хоћу, али после проспаване ноћи ипак сам радила – како он хоће.

Бранимир Поповић, глумац посебног сензибилитета, овогодишњи дуботник Стеријине награде за улогу у представи „Извањца”, направио је још једну креацију као Влаха Алија:

– Читава сезона била ми је успешна и, ево, завршио сам је са дивним редитељем, дивним ансамблом и без лажне скромности, са

НА ПЛАЖИ ИСПОД ЗИДИНА СТАРЕ БУДВЕ

Храбри млади свет

Будва, 17. августа

Борис Лијешевић, студент друге године књижевности, са групом својих вршњака урадио је и са успехом извео представу „Погрешне легенде”, чији су аутори он и Милена Љубарда.

Лијешевићу није ово први редитељски захват. Режирао је у протекле три године „Белаву пенавицу” Ежена Јонеска, „Драга Јелена Сергејевна” Људмиле Разумовске и „Возови без реда”, по мотивима из породичног циклуса, Данила Киша.

Представа је почела у 2 часа после поноћи на плажи испод зидина Старе Будве, тик уз море, што је била посебна ексклузивност.

Бројна публика, која овом десетом јубиларном фестивалу Град театар није недостајала, бурно је поздравила актере Милену Марић, Влада Павићевића, Милену Љубарду, Васа Радоњића, Тању Чершић, Миљана Зиждовића... који су упечатљиво говорили о младима између 15 и 17 година, који веровањем постижу немогуће. То је тај млади храбри свет.

С. Паповић

са текстом шта год хоћеш, само нека буде добра представа”. Жеља ми је била да се бавим митом из косовског циклуса, јер тај мит је суштина духовности овог простора. Ако је остало толико векова међу нама, значи да ће остати још толико и да му је обезбеђено место у следећем миленијуму. Овај мит ме провоцира да размишљам о тројству у позоришту – о прошлости, садашњости и будућности. А редитељ кад бира неки комад обично каже да је пронашао „шифру” за ово време и то већ постаје досадно. А онај мит обезбеђује трајање и кроз њега можемо да бар наслутимо неко наше будуће време. Постоји сјајна дефиниција да је мит нешто што је увек сатуде и у шта сви верујемо. Ако је то тако, онда заиста можемо наслути некаква будућност коју ја не као некакав пророк додирујем, него као човек кога интересује будућност овог простора и људи са којима живим.

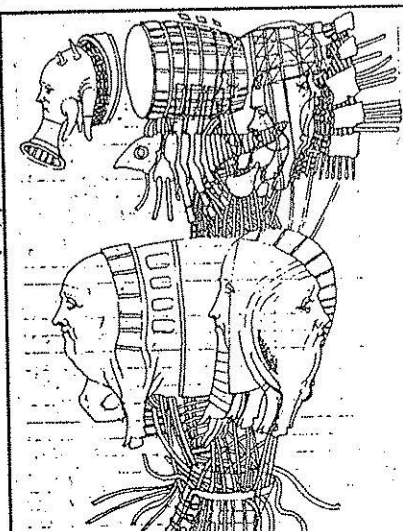
Питамо редитеља зашто у задњој сцени нема мајке, која једина није прешла на страну мафије.

– С обзиром на то да сам одавно отац једног детета, мој живот подразумева тај мали трачак светлости којег бих волео да сачувам. Ако су неки критичари наслутили и осетили да је изостављена мајка из завршне сцене, значи да су то осетили у представи. Покушао сам да будем довољно опрезан, да не довршим све онако како су критичари замислили.

Због великог интересовања вечерас и сутра се играју две представе, а у понедељак последња, у 22

КОЦКЕ

ила кућа „СБМ Ршум” из Београда

и, воје оме да у гава е ис- у-те- Рш-у-цке” ззије ала- ми и Р. урис-